Je tu čtvrtek a s ním i pravidelný návrat do ročenkové historie. Máme za sebou prvních pět ročenek (1994 - 1998) a jsme tudíž ve třetině. Proto si dáme malou pauzu a místo do ročenky nahlédneme do historie oddílové soutěže Grand Prix.

Grand Prix (GP) je oddílová soutěž s dlouholetou tradicí. Vznikla již v roce 1986. Letos tedy běží již 38. ročník! Od vzniku až do roku 1993 soutěž počítal Miroslav Jindřišek. Jestli to byl on, kdo ji vymyslel, ani co bylo impulsem, není známo. Od roku 1994 do současnosti body počítá Michal Žejdlík.

Informace o prvních ročnících jsou neúplné. Například z let 1988, 1989, 1991 známe pouze vítěze. U ostatních roků až do 2008 máme kompletní konečné výsledky. Od roku 2009 do teď mám výsledky včetně podkladů, tedy informací kolik bodů za jaký závod a za jaké umístění.

V GP vyhrává člen oddílu, který v daném roce získá nejvíce bodů. A jak se body počítají? Dle umístění a počtu startujících. Dosažený čas ani časová ztráta na vítěze nehrají žádnou roli. Pro výpočet slouží jednoduchý vzoreček:

PB = 1 + ((99 * (PS - UZ)) / (PS - 1))

PB = počet bodů
PS = počet startujících (včetně diskvalifikovaných a těch co závod nedokončili)
UZ = umístění závodníka.

To znamená, že vítěz bere vždy 100 bodů. Závodník, který obsadí poslední místo (a není disk) získá 1 bod. Za umístění na druhém až předposledním místě je něco mezi 1 a 100 body. Za diskvalifikaci se přiděluje 0,5 bodu.

V případě, že neexistují výsledky nebo je kategorie zrušena, je přidělován průměr, tedy průměrný počet bodů daného závodníka v sezóně. Také v případě, že výsledky nedorazily do konce roku, byl přidělen průměr.

Pro započítání závodu do GP je nutno splnit ještě několik dalších kritérií: je nutno startovat pod hlavičkou LTP, musí se jednat o závody přístupné všem (tedy ne bankovní přebor, železničářské mistrovství, …).

V prvním ročníku byl výpočet určitě jiný, ale jaký není jasné. Milan Bílý získal přes 10 tisíc bodů ze 42 závodů (což je v průměru 254 bodů za závod).

Za uspořádání závodu (oddílového přeboru) získával organizátor průměr (tedy svůj průměr v daném roce). Od roku 1997 to bylo změněno na 50,5 bodu nebo průměr pokud byl větší. Ještě později (není jisté od kdy, ale určitě již v roce 2008) to bylo změněno na 100 bodů.

Za diskvalifikaci se původně nepřidělovaly žádné body. Až od roku 1994 se začalo dávat 0,5 bodu za snahu.

Výpočet je vždy stejný nehledě na úroveň závodu. Mistrovství ČR je hodnoceno stejně jako závod JO nebo oddílový přebor.

Tento výpočet samozřejmě nemusí vyhovovat každému. Někdo by upřednostnil body vztažené k časové ztrátě na vítěze (ostatně jako je to například v bodech do oblastního žebříčku). Každopádně pro vítězství nebo umístění na předních příčkách je nutno vysoká účast „vylepšená“ kvalitními výsledky.

Na valné hromadě v roce 1998 bylo rozhodnuto o změně výpočtu. Za start ve vyšší kategorii (např. v H35 místo v H40) nebo v kategorii B místo C byly body násobeny koeficientem 1,5. V případě startu v ještě vyšší kategorii (např. H21 místo H40) byly body násobeny 2x. Výpočet to udělalo složitější a změnu to přineslo až na 11. místě. Proto bylo rozhodnuto koeficienty zrušit a vrátit se k jednoduchému výpočtu. A to včetně přepočítání GP za rok 1999 dle starých pravidel.

Někdy na přelomu tisíciletí byly body počítány i za celkové umístění na vícedenních závodech, ale to nemělo dlouhého trvání.

Asi od roku 1999 (několik dalších let) měl vítěz GP v dalším roce startovné na závodech JO placeno oddílem.

V roce 2000 bylo poprvé spočítáno Grand Prix Junior (GPJ). Záměrem bylo motivovat mlaďochy. Ti většinou končili až za dospěláky. Až do roku 2010 včetně (tedy 11 let), byli mlaďoši hodnoceni ve svém GPJ, ale nadále byli v pořadí normálního GP. Časem začali mít mlaďoši navrch a zdálo se, že dospěláci a veteráni si již neškrtnou. Mlaďoši vyhráli celkové GP v letech 2002-2005 a 2009 a 2010. Proto bylo počínaje rokem 2011 GPJ odděleno úplně. Tedy počítá a vyhlašuje se samostatně GP a GPJ.

Jaká je hranice mezi GP a GPJ? V prvních třech letech samostatného GPJ (2011-2013) rozhodovalo dovršení 18. let. Pokud někdo v daném roce dosáhl plnoletosti, byl již hodnocen v GP. Od roku 2014 (do teď) se přešlo na jednodušší rozdělení dle kategorie. Rozhodující je přechod z kategorie DH18 do DH20. Do GPJ se počítají stejné závody jako do GP, ale navíc i výsledky z Přeboru škol a Olympiády škol.

V prvních třech ročnících GP zvítězil Milan Bílý, poté oddíl opustil. Dalšími vítězi byli Zbyněk Ellschlöger a Petr Bílý. V roce 1992 poprvé zvítězila žena, konkrétně Ivana Nosková. O rok později poprvé zvítězil Michal Žejdlík. V dalších letech si vítězství předávali Petr, Ivana, Michal a Jan Mička. V roce 2000 (a jen na tento rok) se do oddílu vrátil Milan Bílý a hned jasně zvítězil. Následovalo desetileté období, kdy většinou vyhrávali mlaďoši (Ondřej Kaprál, Vojtěch Škara a Lenka Kovářová). Jen Miloš Eiselt a Michal Žejdlík rozbili jejich dominanci. Od roku 2011 je to trošku nudné. Kromě roku 2012 kdy zvítězil Karel Kovář, si vítězství rovným dílem rozdělili Petr Bílý a Michal Žejdlík.

V prvním ročníku GPJ zvítězil Ondřej Kaprál (H12). Vítězství zopakoval i v dalších dvou letech (H14). Poté ho na trůnu na 4 roky vystřídal Vojtěch Škara (H12 - H16). Od roku 2007 do 2014 zvítězila 7x Lenka Kovářová (2007 - 2014), pouze v roce 2008 ji vystřídal Jindřich Kučera (H12). Následovalo 5 vítězství v řadě v podání Jakuba Bílého (H14 - H18). V letech 2020 a 2021 zvítězil Martin Klein (H16, H18). V zatím posledním ročníku zvítězil Jakub Šašek (H14).

Na závěr několik statistických zajímavostí.

- Absolutně nejvíce bodů získal Jakub Bílý v roce 2017. V 70 závodech nasbíral 5043 bodů.
- Vítězství s nejnižším počtem bodů má na kontě Ivana Nosková. V roce 1992 jí stačilo

pouhých 526 bodů z 11 závodů.

- Za 37 let existence GP bylo 11 různých vítězů.
- Nejvíce vítězství má Michal Žejdlík (10) a Petr Bílý (9).
- V GPJ má nejvíce vítězství Lenka Kovářová (7).
- Občas byl rozdíl mezi vítězem a jeho pronásledovatelem velmi těsný. O těsném vítězství se mluvilo, když byl rozdíl 40 nebo jen 20 bodů. Ale v roce 1993 byl rozdíl 7 bodů a v roce 1992 jen 3,5 bodu. Ovšem absolutně nejtěsnější rozdíl byl v roce 2010, kdy Lenka Kovářová zvítězila s 1893,979 body. Druhý Jindřich Kučera měl bodů 1893,524, tedy jen o půl bodu méně.
- Nejmladšími vítězi jsou Lenka Kovářová (v roce 2009) a Vojtěch Škara (v roce 2003). Oba dosáhli na vítězství první rok ve dvanáctkách.
- Nejstarším vítězem je Michal Žejdlík (v roce 2022), který tím o rok překonal Karla Kováře (v roce 2012).

Historickou tabulku vítězů GP a GPJ naleznete na našich stránkách.

V galerii naleznete sken originálního konečného pořadí GP z let 1986 a 1992. A také fotku putovního poháru.